

RECHTSBIJSTAND

VOORWAARDEN ARAG PRORECHTCOMBINATIE® VERENIGINGEN

1. INLEIDING

De verzekeringsvoorwaarden van de ProRechtCombinatie® Verenigingen zijn opgebouwd uit verschillende modules. Op uw polisblad staat vermeld welke van de modules is verzekerd.

De modules beschrijven nauwkeurig voor welke geschillen u een beroep op ARAG kunt doen. Er is geen dekking voor geschillen die niet expliciet zijn vermeld en geschillen die zijn uitgesloten in de bepalingen van de modules of andere bepalingen, waarin grenzen van deze verzekering zijn vastgelegd.

Deze ProRechtCombinatie® is bedoeld voor de vereniging. Dat wil zeggen: alle activiteiten die u als vereniging onderneemt.

2. ALGEMENE REGELS VOOR DE VERZEKERING

2.1 Wie kan aanspraak maken op rechtsbijstand?

In de eerste plaats de verzekeringnemer: dat is de vereniging die met ARAG het verzekeringscontract heeft afgesloten en waarvan het adres op het polisblad vermeld staat.

Ook medeverzekerden kunnen aanspraak maken op rechtsbijstand. Medeverzekerden zijn (bestuurs)leden van verzekeringnemer. Zij krijgen rechtsbijstand bij het verhalen van schade die een ander (door een 'onrechtmatige daad') aan hen heeft toegebracht en bij strafzaken, zoals verder staat omschreven in het algemene gedeelte van de polisvoorwaarden.

Deze aanspraak op rechtsbijstand bestaat alleen als het juridische geschil ontstaat bij het verrichten van activiteiten in verenigingsverband.

Module A (verkeer) kent nog meer medeverzekerden, te weten de inzittenden van een vervoermiddel van verzekeringnemer, diens (bestuurs)leden en degenen die met zijn toestemming diens vervoermiddel besturen. Deze medeverzekerden kunnen een beroep doen op de verzekering voor het verhalen van hun schade.

2.2 In welk gebied is de verzekering van kracht?

In de voorwaarden van de afzonderlijke modules leest u in welk(e) land(en) de verzekering van kracht is en ARAG rechtshulp verleent.

2.3 Waarvoor kunt u een beroep doen op deze verzekering?

Gebeurtenis binnen de verzekeringsduur

U heeft aanspraak op rechtsbijstand als zich tijdens de looptijd van de verzekering een onvoorziene gebeurtenis voordoet waardoor u zelf partij wordt in een juridisch geschil dat volgens de door u verzekerde module is gedekt.

Als u met een juridisch geschil wordt geconfronteerd, moet dus worden vastgesteld welke feitelijke gebeurtenis tot dat geschil heeft geleid.

Bijvoorbeeld:

- de burens gaan bouwen waardoor het verenigingspand wordt beschadigd; u wilt dat de schade vergoed wordt, maar men wil niets betalen;
- een contractspartij komt zijn verplichtingen niet na en dit leidt tot een geschil;
- iemand gedraagt zich onrechtmatig jegens u en later ontstaat er een geschil over de vraag of er sprake is van onrechtmatig handelen en de gevolgen daarvan.

ARAG geeft u rechtsbijstand als het bouwen, het niet nakomen of de onrechtmatige gedraging (de gebeurtenissen) tijdens de verzekeringsduur plaatsvonden.

Zijn er verschillende, met elkaar samenhangende gebeurtenissen, dan moet de eerste gebeurtenis uit de reeks binnen de looptijd van de verzekering vallen.

Voorzienbaarheid

Voor alle verzekeringen – dus ook voor rechtsbijstandverzekeringen – geldt dat alleen onzekere voorvallen verzekerd kunnen worden. U kunt dan ook geen aanspraak maken op rechtsbijstand als u bij het afsluiten of uitbreiden van uw rechtsbijstandverzekering al wist of redelijkerwijs kon weten dat er iets zou gebeuren waardoor u in een juridisch geschil verwickeld kon raken. U wist bijvoorbeeld dat uw pand schade heeft opgelopen door bouwwerkzaamheden bij uw burens.

ARAG moet in dit soort gevallen wel aantonen dat u dit wist of kon voorzien.

Wachttijd

De modules geven aan dat voor de meeste zaken een 'wachttijd' geldt en hoe lang deze is. De wachttijd is een periode direct na de ingangsdatum van de verzekering. Uitgangspunt is dat er geen dekking bestaat voor gebeurtenissen die zich binnen de wachttijd voordoen. U kunt alleen aanspraak maken op rechtsbijstand als u kunt aantonen dat u de gebeurtenis bij het afsluiten van de verzekering niet kon voorzien. Er geldt geen wachttijd als deze verzekering direct aansluit op een andere rechtsbijstandverzekering, die voor de gemelde gebeurtenis ook dekking zou geven.

2.4 Welke kosten zijn verzekerd?

ARAG betaalt alle kosten die verbonden zijn aan de behandeling van uw zaak door haar medewerkers; de zogenaamde interne kosten.

Daarnaast vergoedt ARAG de volgende externe kosten tot een maximum van € 30.000 all-in per gebeurtenis binnen Nederland:

- de kosten van een advocaat uit het ARAG-Advocaten-netwerk® of van een advocaat buiten dit netwerk;
- de kosten van andere externe deskundigen die ARAG namens u inschakelt;
- uw deel van de kosten van mediation (een vorm van geschil-oplossing door middel van een onafhankelijke deskundige), als in overleg met ARAG geprobeerd wordt een geschil door mediation op te lossen;
- griffierecht en kosten van namens u opgeroepen getuigen en deskundigen;
- de gerechtelijke kosten van de tegenpartij, voor zover de rechter heeft bepaald dat u die dient te betalen;
- de kosten van het tenuitvoerleggen van een rechterlijke uitspraak, gedurende maximaal vijf jaar na de datum van de uitspraak.

Voor module A geldt geen maximum.

2.5 Wat is gedekt bij strafzaken?

Wordt u voor een strafbaar feit vervolgd, dan heeft u in principe geen aanspraak op rechtsbijstand. ARAG vergoedt achteraf wel de door u gemaakte kosten van rechtsbijstand als u wordt vrijgesproken of ontslagen van rechtsvervolgning of als de zaak wordt geseponeerd. In zo'n geval moet u dit, binnen één maand na het bekend worden van de rechterlijke uitspraak of de kennisgeving van de officier van Justitie, bij ARAG melden. ARAG kan dan namelijk de kosten van rechtsbijstand terugvragen aan de Staat. In bepaalde strafzaken, namelijk als dood of letsel door schuld ten laste wordt gelegd, verleent ARAG wel direct rechtsbijstand.

2.6 Wat gebeurt er als er meer belanghebbenden zijn of als er gedeeltelijk dekking is?

Het kan gebeuren dat u samen met anderen een juridische actie wilt voeren. Ook kan het voorkomen dat het door u gemelde geschil slechts gedeeltelijk verzekerd is. In dergelijke gevallen vergoedt ARAG de kosten van rechtsbijstand naar verhouding. Dit betekent dat alleen uw aandeel in de totale kosten respectievelijk het gedeelte daarvan vergoed wordt.

2.7 Welke kosten zijn niet verzekerd?

De volgende kosten komen voor uw eigen rekening:

- kosten die uw tegenpartij heeft gemaakt voor de inning van een vordering op u (buitengerechtelijke kosten);
- kosten die u op een ander kunt verhalen of op een andere wijze vergoed kunt krijgen;
- BTW-bedragen, indien u deze kunt verrekenen met door u verschuldigde BTW-afdrachten;
- kosten van het eerste deskundigenrapport in onteigeningszaken;
- aan u opgelegde boetes, geldstraffen en dwangsommen.

3. HOE DOET U EEN BEROEP OP DE POLIS?

3.1 Aanmelding van een geschil

Krijgt u een juridisch geschil, neem dan zo snel mogelijk contact op met uw assurantietussenpersoon. Ook als u twijfelt of u een geschil moet melden, is het verstandig te overleggen met uw tussenpersoon. Deze kan beoordelen of het noodzakelijk is de zaak door te sturen naar ARAG. Het is ook mogelijk dat uw tussenpersoon andere mogelijkheden ziet om tot een oplossing te komen. Zonodig overlegt hij daarover met ARAG. U mag natuurlijk ook zelf rechtstreeks contact opnemen met ARAG om overleg te plegen over een eventueel te melden kwestie.

Voor noodsituaties kunt u ARAG 24 uur per dag, 7 dagen per week, bellen: (033) 43 42 350.

Het is belangrijk dat u bij aanmelding van een geschil alle feiten vermeldt die voor de beoordeling en behandeling van belang kunnen zijn. Alleen dan kan ARAG u optimaal van dienst zijn. ARAG kan u vragen om aanvullende gegevens of bewijsmateriaal. Originele stukken kunt u het beste zoveel mogelijk in uw bezit houden. Aan ARAG kunt u kopieën van uw stukken sturen. Als ARAG voor de behandeling originele documenten nodig heeft, ontvangt u die na gebruik direct terug.

3.2 Preventief optreden

Ook als er nog geen concreet juridisch geschil is, maar dit wel op korte termijn dreigt te ontstaan, kan ARAG u bijstaan om het geschil te voorkómen.

3.3 Dekkingsbeoordeling en intake

Als u een geschil bij ARAG meldt, wordt eerst nagegaan of uw verzekering hiervoor dekking biedt. Binnen twee werkdagen nadat de dekking is beoordeeld neemt ARAG, behoudens bijzondere omstandigheden, contact met u op.

3.4 Behandeling van uw zaak

De rechtshulp wordt verleend door een deskundige medewerker van ARAG. Deze treedt namens u op tegenover de betrokken personen en instanties en onderhandelt met de tegenpartij. Zonodig voert hij of zij voor u een gerechtelijke procedure.

ARAG kan u voorstellen een geschil door middel van mediation op te lossen.

ARAG kan u ook voorstellen om een advocaat van het ARAG-Advocaten-netwerk® in te schakelen. Dit is een advocaat van een kantoor, waarmee ARAG afspraken heeft gemaakt. Het ARAG-Advocaten-netwerk® bestaat uit kantoren die speciaal zijn geselecteerd op deskundigheid en klantgerichtheid. Zo kan ARAG u garanderen dat uw belangen optimaal worden behartigd. Als u met dit voorstel instemt, stuurt ARAG de stukken door naar de advocaat. Deze neemt binnen twee werkdagen contact met u op. De advocaat voert steeds rechtstreeks overleg met u. Stemt u niet in met het voorstel de zaak door een advocaat uit het ARAG-Advocaten-netwerk® te laten behandelen, dan behandelt een medewerker van ARAG het geschil.

In de twee in artikel 60 Wet Toezicht Verzekeringsbedrijf genoemde gevallen kunt u zelf een advocaat aanwijzen:

1. Wanneer door ARAG aan een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige wordt verzocht uw belangen in een gerechtelijke of administratieve procedure te verdedigen, te vertegenwoordigen of te behartigen, heeft u het recht deze advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige zelf te kiezen. In de praktijk schakelt ARAG alleen een advocaat namens u in als er een procedure gevoerd moet worden waarvoor vertegenwoordiging door een advocaat (procureur) verplicht is.
2. Als zowel u als uw tegenpartij aanspraak heeft op rechtsbijstand van ARAG (belangenconflict).

De advocaat of andere deskundige wordt uitsluitend door ARAG, namens u, ingeschakeld. De behandeling van de zaak gebeurt onder verantwoordelijkheid van de advocaat. Voor een zaak waarin een Nederlandse rechter bevoegd is, komen uitsluitend advocaten of andere deskundigen in aanmerking die bevoegd zijn om de benodigde stappen te nemen en die in Nederland zijn ingeschreven en daar kantoor houden. Voor een zaak waarin een buitenlandse rechter bevoegd is, komen alleen advocaten of andere deskundigen in aanmerking die bij het betreffende buitenlandse gerecht staan ingeschreven.

ARAG wil graag op de hoogte blijven van de zaak, om zicht te houden op de kosten en het verloop. Het gemakkelijkst is voor u de advocaat te machtigen om ARAG over de voortgang van de zaak te informeren.

3.5 Scenario en redelijke kans op succes

De ARAG-medewerker of de advocaat overlegt met u over het plan van aanpak van de zaak. Dit plan van aanpak bevat een analyse van de zaak en zo mogelijk een scenario met de te nemen stappen. Het plan geeft ook aan of het door u gewenste resultaat met redelijke kans op succes te bereiken is. Als ontwikkelingen in de zaak dat noodzakelijk maken, wordt een ander of bijgesteld plan van aanpak gemaakt. Ook daarover vindt overleg met u plaats.

3.6 Afkoop

Bij de behandeling van bepaalde geschillen kan een wanverhouding ontstaan tussen de kosten van de behandeling van een geschil en het (financiële) belang daarvan. In zo'n geval kan ARAG besluiten de zaak af te doen door u schadeloos te stellen. Hierdoor vervalt dan voor ARAG de verplichting tot (verdere) rechtsbijstandverlening.

4. IN WELKE GEVALLEN BESTAAT GEEN AANSPRAAK OP RECHTSBIJSTAND?

In de volgende gevallen kunt u geen beroep doen op uw rechtsbijstandverzekering:

- a. als het geschil zo laat gemeld wordt, dat de behandeling van de zaak hierdoor voor ARAG aanmerkelijk moeilijker of kostbaarder is geworden;
- b. als u zonder toestemming van ARAG aan iemand opdracht tot behandeling van de zaak heeft gegeven;
- c. als u onjuiste informatie verstrekt of niet de medewerking verleent die bij de behandeling van de zaak is vereist;
- d. als het belang dat u heeft bij de zaak minder is dan € 400,-. Rente en incassokosten worden hierbij buiten beschouwing gelaten;
- e. als het geschil gaat over belastingrecht of daarmee verband houdt. Onder belastingrecht vallen in dit verband ook invoerrechten, accijnzen, leges, retributies en andere heffingen;
- f. als het geschil gaat over wetten of regels die de overheid heeft vastgesteld of wil vaststellen en die voor iedereen gelden;
- g. als u een schuld niet kunt betalen of als een geschil te maken

heeft met (het aanvragen van) uw faillissement of surseance van betaling;

- h. als het geschil te maken heeft met natuurrampen of atoomkernreacties;
- i. als het geschil verband houdt met molest of een vorm daarvan. Onder molest wordt hier verstaan het begrip molest zoals dat in de verzekeringsbranche gewoonlijk wordt gehanteerd en is vastgelegd in een tekst die door het Verbond van Verzekeraars in Nederland op 2 november 1991 onder nummer 136/1981 bij de griffie van de Arrondissementsrechtbank in Den Haag is gedeponneerd. In aanvulling op de polisvoorwaarden is het "Clausuleblad terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V." (NHT) van toepassing. Het "Clausuleblad terrorismedekking" en het bijbehorende "Protocol afwikkeling claims" zijn door de NHT op 12 juni 2003 gedeponneerd bij de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam onder nummer 78/2003 respectievelijk onder nummer 79/2003. Deze treft u ingevoegd aan;
- j. als het gaat om een geschil waarbij u oorspronkelijk geen partij was, maar inmiddels wel, bijvoorbeeld als gevolg van overdracht van een vordering, borgstelling, regres of als u een pand koopt met reeds aanwezige problemen (gekraakt, verhuurd, burengeschil). Deze beperking geldt niet voor het verhaal van hetgeen u als werkgever aan een arbeidsongeschikte werknemer dient door te betalen.
- k. als het geschil samenhangt met industrieel of intellectueel eigendom, zoals auteurs- en octrooirechten, tenzij het gaat om rechten uit handels- of domeinnaam;
- l. als het geschil subsidies of andere overheidsbijdragen betreft. Niet als subsidies worden beschouwd schadeloosstellingen die u van de overheid ontvangt voor door u geleden schade;
- m. als u wordt verweten dat u tegenover iemand anders onrechtmatig heeft gehandeld en u wordt aangesproken op het plegen van een onrechtmatige daad;
- n. als het geschil valt onder het rechtspersonen- en vennootschapsrecht, waaronder ook zijn begrepen geschillen tussen (bestuurs)leden onderling.

Aansprakelijkheidsverzekering

ARAG is niet verplicht rechtsbijstand te verlenen, indien de verzekerde voor het verkrijgen van rechtsbijstand in het aangemelde geschil een beroep kan doen op een aansprakelijkheidsverzekeraar.

Bemiddeling

ARAG kan bij alle gevallen die niet onder de dekking van de door u verzekerde module vallen zorgen voor bemiddeling naar een deskundig extern juridisch dienstverlener die u verder tegen betaling van dienst kan zijn.

5. PREMIEBETALING

U dient het premiebedrag, dat bestaat uit de premie, poliskosten en assurantiebelaasting, te betalen binnen dertig dagen nadat de verzekering is ingegaan.

Voor de volgende betalingstermijn ontvangt u vóór de vervaldatum een acceptgirokaart en/of nota met het nieuwe premiebedrag. Deze nota dient u uiterlijk op de vervaldatum te betalen.

Indien u ARAG of uw assurantietussenpersoon heeft gemachtigd het premiebedrag automatisch van uw rekening af te schrijven, wordt het bedrag op of omstreeks de vervaldatum afgeschreven.

Is het premiebedrag niet op tijd betaald, dan vervalt de dekking met ingang van de datum waarop de premie betaald had moeten zijn. De dekking wordt weer van kracht op de dag nadat ARAG het premiebedrag alsnog heeft ontvangen.

6. VERSCHIL VAN MENING OVER DE BEHANDELING EN KLACHTEN

6.1 Andere visie op de aanpak van de zaak

ARAG staat in voor een kwalitatief goede behandeling van uw zaak. Het kan echter gebeuren dat u met ARAG van mening verschilt over de juridische stappen die genomen moeten worden. Ook kan verschil van mening ontstaan over de vraag of het door u beoogde resultaat met redelijke kans van slagen bereikt kan worden.

Blijkt het niet mogelijk dit meningsverschil te overbruggen, dan is het van belang dat dit op een goede en zorgvuldige wijze wordt opgelost, zonder dat u hiervan nadeel ondervindt.

Daarom schakelt ARAG in dergelijke gevallen een erkende, onafhankelijke deskundige in die als scheidsrechter (juridisch geheten: bindend adviseur) oordeelt over het verschil van mening. In de praktijk wordt aan de plaatselijke Deken van de Orde van Advocaten gevraagd een deskundige, onafhankelijke advocaat als scheidsrechter aan te wijzen. De beslissing van deze scheidsrechter is bindend zowel voor u als voor ARAG. De kosten van de scheidsrechter komen voor rekening van ARAG.

Deelt de scheidsrechter geheel of in hoofdlijnen de mening van ARAG, dan zal de zaak door ARAG verder worden afgewikkeld zoals eerder was voorgesteld. Wilt u de zaak toch volgens uw visie voortzetten, dan stuurt ARAG u de stukken toe en kunt u de zaak voor eigen rekening verder (laten) behandelen. Bereikt u uiteindelijk het door u beoogde resultaat, dan vergoedt ARAG u de verzekerde kosten van rechtsbijstand achteraf alsnog.

Als de scheidsrechter het met uw visie eens is, dan heeft u de vrije keuze wie de zaak verder volgens deze visie zal behandelen. De scheidsrechter of een kantoorgenoot van de scheidsrechter mag de zaak niet verder behandelen.

Deze regeling geldt ook als de zaak door een advocaat van het ARAG-Advocatennetwerk® wordt behandeld.

Wordt uw zaak behandeld door een advocaat buiten het ARAG-Advocatennetwerk®, dan geldt de volgende regeling. Bent u niet tevreden over de behandeling van de advocaat, dan kunt u de zaak voortzetten met behulp van een andere advocaat. De hiermee gemoeide kosten komen voor uw eigen rekening. Bereikt u uiteindelijk het door u beoogde resultaat, dan vergoedt ARAG u de verzekerde kosten van rechtsbijstand achteraf alsnog.

6.2 Klachten en (andere) geschillen met ARAG

Voor alle klachten over ARAG kunt u, zowel schriftelijk als telefonisch, terecht bij:

ARAG-klachtenbureau
Postbus 230
3830 AE Leusden
tel. (033) 43 42 420
fax (033) 43 42 475
e-mail: klachtenbureau@arag.nl

Het ARAG-klachtenbureau heeft tot taak uw klacht te onderzoeken en af te handelen. U ontvangt in ieder geval binnen enkele werkdagen een bevestiging dat de klacht in behandeling is genomen. Vervolgens krijgt u zo spoedig mogelijk een inhoudelijke reactie.

Als deze klachtbehandeling niet leidt tot een voor u bevredigend resultaat, kunt u zich wenden tot:

Stichting Klachteninstituut Verzekeringen
Postbus 93560
2509 AN Den Haag
tel. (070) 333 89 99
fax (070) 333 89 00
www.klachteninstituut.nl

Onder deze stichting vallen de Ombudsman Verzekeringen en de Raad van Toezicht Verzekeringen.

Ook kunnen geschillen met ARAG, bijvoorbeeld over de dekking of premiebetaling, aan de burgerlijke rechter worden voorgelegd. Voor geschillen met ARAG kunt u geen beroep doen op uw verzekering. Indien u door de rechter in het gelijk wordt gesteld, zal ARAG achteraf wel de kosten van rechtsbijstand vergoeden.

7. BEGIN, (BE)EINDIGING EN TUSSENTIJDSE WIJZIGING VAN DE VERZEKERING

7.1 Aangaan van de rechtsbijstandverzekering

ARAG verkoopt haar verzekeringen via onafhankelijke assurantie-tussenpersonen. Na het afsluiten van de verzekering ontvangt u zo snel mogelijk, via uw tussenpersoon, een polis. Daarin is onder meer vastgelegd vanaf welke datum u verzekerd bent, welke module(s) u verzekerd heeft en welke premie u verschuldigd bent. Wanneer u binnen tien dagen nadat u de polis en deze voorwaarden heeft ontvangen de verzekering toch niet wilt, dan kunt u dat aan uw assurantietussenpersoon kenbaar maken. Eventueel reeds betaalde premie wordt terugbetaald. De verzekering wordt dan geacht niet tot stand te zijn gekomen.

ARAG heeft deze verzekeringsovereenkomst geaccepteerd op basis van hetgeen door u in het aanvraagformulier is opgegeven. Onjuiste of onvolledig verstrekte gegevens kunnen tot gevolg hebben dat de verzekeringsovereenkomst vernietigd wordt.

7.2 Premie-indexering

De premie kan door ARAG jaarlijks eenzijdig en op basis van deze verzekeringsovereenkomst worden aangepast aan de prijsontwikkelingen. Als grondslag hiervoor hanteert ARAG de loonindex van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Premie-indexering is geen reden voor beëindiging van de verzekering.

7.3 Contractstermijn en beëindiging van de verzekering

De verzekering geldt voor de op de polis genoemde termijn en loopt daarna automatisch door, tenzij u of ARAG uiterlijk drie maanden vóór de contractvervaldatum te kennen geeft de verzekering te willen beëindigen. In dat geval wordt de beëindiging van de verzekering schriftelijk aan u bevestigd.

Daarnaast is het ARAG toegestaan de verzekering tussentijds op te zeggen binnen dertig dagen nadat u een geschil heeft gemeld dat voor ARAG tot een verplichting kan leiden. Van deze mogelijkheid zal ARAG alleen in bijzondere omstandigheden en op een zorgvuldige wijze gebruik maken. ARAG kan de verzekering ook tussentijds opzeggen als ARAG bijzondere feiten bekend worden die grond tot opzegging geven. ARAG zal deze opzegging schriftelijk en gemotiveerd doen via uw assurantietussenpersoon, met een opzegtermijn van ten minste veertien dagen. Reeds aangemelde zaken worden, indien gedekt, nog wel door ARAG behandeld.

Behalve op de wijze zoals hiervoor is omschreven, eindigt de verzekering ook tussentijds als de verzekeringnemer:

- niet meer in Nederland gevestigd is of verblijft;
- failliet is verklaard;
- is opgeheven.

7.4 Wijziging van premie of voorwaarden

Jaarlijks wordt berekend welke premie u voor het volgende verzekeringsjaar verschuldigd bent. ARAG vraagt u tijdig naar de gegevens die van belang zijn voor de bepaling van de premie; u bent verplicht om aan ARAG deze gegevens te verstrekken. Ontvangt ARAG deze niet (tijdig), dan kan de premie met (maximaal) 10% worden verhoogd.

ARAG heeft het recht de premie en/of voorwaarden van bepaalde groepen verzekeringen ineens (en bloc) te wijzigen. ARAG zal de datum van zo'n wijziging tijdig aankondigen. Wanneer u niet instemt met de wijziging, kunt u dat aangeven en eindigt de verzekering per dezelfde datum.

7.5 Wijziging van het risico

Als er iets wijzigt ten opzichte van hetgeen op het aanvraagformulier is vermeld, dan dient u dat via uw tussenpersoon direct aan ARAG te melden. Vervolgens zal ARAG binnen één maand, via uw tussenpersoon, laten weten of en zo ja op welke voorwaarden de verzekering wordt voortgezet.

8. PERSOONSREGISTRATIE, STATUTAIRE VESTIGING EN TOEPASSELIJK RECHT

8.1 Persoonsregistratie

De bij de aanvraag of het wijzigen van een verzekering verstrekte persoonsgegevens worden door ARAG verwerkt ten behoeve van:

- het aangaan en het uitvoeren van verzekeringsovereenkomsten en/of juridische diensten;
- het beheren van daaruit voortvloeiende relaties, met inbegrip van de voorkoming en bestrijding van fraude;
- activiteiten gericht op de vergroting van het klantenbestand en verkoop van producten en diensten.

Op deze verwerking van persoonsgegevens is de gedragscode 'Verwerking Persoonsgegevens Verzekeringsbedrijf' van toepassing.

8.2 Statutaire vestiging

De verzekeraar van deze rechtsbijstandverzekering is ARAG-Nederland, Algemene Rechtsbijstand Verzekeringsmaatschappij N.V. Zij is statutair gevestigd te Amsterdam en houdt kantoor aan de Kastanjelaan 2, 3833 AN Leusden (postbus 230, 3830 AE Leusden), Nederland.

8.3 Toepasselijk recht

Op de verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

De ProRechtCombinatie® Verenigingen is opgebouwd uit modules. De tekst van de modules beschrijft precies waar u recht op heeft.

A MODULE VERKEER

1. Verzekerde hoedanigheid

U heeft dekking in de hoedanigheid van:

- verkeersdeelnemer, dat wil zeggen wanneer u aan het verkeer deelneemt in verband met activiteiten die in verenigingsverband worden verricht, met of zonder vervoermiddel, op de openbare weg, op het spoor, op het water of in de lucht;
- eigenaar van een vervoermiddel;
- inzittende of gemachtigd bestuurder van een vervoermiddel van verzekeringnemer en medeverzekerden.

2. Dekking

U heeft aanspraak op rechtsbijstand wanneer u deelneemt aan het verkeer en:

- a. iemand maakt een verkeersfout waardoor u letsel oploopt of schade lijdt;
- b. u maakt een verkeersfout (of dat wordt beweerd) waarvoor u strafrechtelijk wordt vervolgd. U wordt verweten (ten laste gelegd) dat u schuld zou hebben aan andermans dood of letsel. In dit geval zal ARAG direct rechtsbijstand verlenen, ongeacht de uitkomst van de zaak. Voor overige strafzaken: zie artikel 2.5 van het algemene gedeelte van de verzekeringsvoorwaarden.

3. Verzekeringsgebied

Het verzekeringsgebied is de hele wereld.

In afwijking en aanvulling op artikel 2.6 van het algemene gedeelte van de voorwaarden geldt, buiten Europa en de niet-Europese landen grenzend aan de Middellandse Zee, een limiet van € 10.000 voor externe kosten.

4. Wachtijd

Geen.

5. Specifieke uitsluitingen

Naast de algemene beperkingen geldt dat geen aanspraak op rechtsbijstand kan worden gemaakt als u een vervoermiddel bestuurt zonder daartoe wettelijk bevoegd te zijn of als u deelneemt aan snelheids- of behendighedsritten of als u een vervoermiddel bestuurt onder invloed van alcoholhoudende drank of enig ander bedwelmend of stimulerend middel.

B MODULE VERENIGINGS-ACTIVITEITEN

1. Verzekerde hoedanigheid

U heeft dekking in de hoedanigheid van de op het polisblad omschreven vereniging.

2. Dekking

U heeft als vereniging aanspraak op rechtsbijstand voor de volgende geschillen:

- a. iemand brengt u schade toe ('pleegt een onrechtmatige daad tegenover u') of dreigt dat te doen;
- b. u sluit een overeenkomst ten behoeve van de vereniging, en de andere partij komt deze overeenkomst niet (goed) na; hieronder vallen zowel mondelinge als schriftelijke overeenkomsten en ook transacties die via internet worden afgesloten;
- c. u sluit een overeenkomst met betrekking tot de, voor verenigingsgebruik bestemde, onroerende zaak en hieruit ontstaat een geschil;
- d. u krijgt een geschil over het burennrecht, bijvoorbeeld over bomen die te dicht bij het verenigingsgebouw staan;
- e. u krijgt een geschil met de overheid, omdat deze een andere beslissing neemt dan u wenst; dekking bestaat voor de volgende beslissingen:

- een bouwvergunning of een vergunning Wet Milieu beheer;
  - een besluit dat rechtstreeks het gebruik of het eigendom van de voor verenigingsgebruik bestemde, onroerende zaak aantast, zoals bijvoorbeeld een bestemmingsplan of bodemsanering;
  - onteigening;
  - concrete beslissingen ten aanzien van de vereniging.
- f. u wordt strafrechtelijk vervolgd wegens dood of letsel door schuld; zie hiervoor ook artikel 2.5 van het algemene gedeelte van de verzekeringsvoorwaarden;
- g. u krijgt een geschil in verband met een arbeidsovereenkomst met een (ex-)werknemer;
- h. u krijgt een geschil in verband met sociale verzekeringswetgeving;
- i. u krijgt een geschil in verband met een door u gedeponeerde handels- of domeinnaam;
- j. u krijgt een geschil met degene aan wie u een gedeelte van uw verenigingspand verhuurt, mits u dit pand voor meer dan 50 % in eigen gebruik heeft;
- k. u wordt geconfronteerd met een tuchtzaak die dient voor een overkoepelende bond.

In afwijking van hetgeen in het algemene gedeelte van de voorwaarden onder 4n is bepaald, worden bij geschillen tussen de vereniging en één of meer van de leden, de kosten van mediation vergoed.

3. *Verzekeringsgebied*

Het verzekeringsgebied is Nederland.

4. *Wachttijd*

Er geldt een wachttijd van drie maanden. Deze geldt echter niet voor geschillen uit overeenkomst, indien de overeenkomst na de ingangsdatum van deze verzekeringsmodule is gesloten, en ook niet voor het verhalen van schade op een wettelijk aansprakelijke derde en strafzaken.

5. *Specifieke uitsluitingen*

Naast de algemene beperkingen geldt dat geen aanspraak op rechtsbijstand kan worden gemaakt voor:

- a. geschillen in verband met de aankoop van gebruikte motorrijtuigen, indien deze zijn gekocht zonder BOVAG-garantie of schriftelijke garantie van een erkende dealer;
- b. geschillen die te maken hebben met aan of door u verleende kredieten, beleggingen, aandelen, obligaties, andere waardepapieren en vermogensbeheer in het algemeen;
- c. het incasseren van huurpenningen op uw huurder (zie onder 2j).

Clausules

De hieronder vermelde clause is uitsluitend van toepassing indien deze op het polisblad van toepassing is verklaard en de hiervoor geldende toeslagpremie is berekend.

708 Vrijwilligers

In aanvulling op het bepaalde in de van toepassing zijn de polisvoorwaarden geldt dat er eveneens aanspraak op rechtsbijstand is voor degenen die op vrijwillige basis hand- en spandiensten voor de vereniging verrichten, voor zover deze direct betrekking hebben op de normale verenigingsactiviteiten, waaronder begrepen het vervoeren van leden van de vereniging naar en van (sport)evenementen.

Deze aanspraak op rechtsbijstand beperkt zich tot:

- het verhalen van schade op een wettelijk aansprakelijke derde;
- strafzaken, zoals verder omschreven in het algemene gedeelte van de polisvoorwaarden.

RECHTSBIJSTAND

CLAUSULEBLAD TERRORISMEDEKKING

Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT) 2003/ 1048/ 150503 1.

ARTIKEL 1 BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

In dit clausuleblad en de daarop berustende bepalingen wordt – voor zover niet anders blijkt – verstaan onder:

1.1 *Terrorisme:*

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen – begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 64 lid 2 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 genoemde vormen van molest – in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

1.2 *Kwaadwillige besmetting:*

Het – buiten het kader van een van de zes in artikel 64 lid 2 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 genoemde vormen van molest – (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

1.3 *Preventieve maatregelen:*

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of – indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt – de gevolgen daarvan te beperken.

1.4 *Nederlandse Herverzekeringmaatschappij voor Terrorismeschaden N. V. (NHT):*

Een door het Verbond van Verzekeraars in Nederland opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de in artikel 1.1, 1.2 en 1.3 omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.

1.5 *Verzekeringsovereenkomsten:*

- a) Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 lid 1 sub o van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.
- b) Overeenkomsten van levensverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
- c) Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.

1.6 *In Nederland toegelaten verzekeraars:*

Schade-, levens- en zorgverzekeraars zoals bedoeld in artikel 12 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993, en natura-uitvaartverzekeraars zoals bedoeld in artikel 7 van de Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringsbedrijf, die bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.

ARTIKEL 2 BEGRENZING VAN DE DEKKING VOOR HET TERRORISMERISICO

Indien en voor zover, met inachtneming van de in artikel 1.1, 1.2 en 1.3 gegeven omschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:

terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering reeds gerealiseerde vermogensopbouw. Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 aan te houden premiereserve ten aanzien van de betrokken verzekering.

2.2

De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Voren- genoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie lande- lijk verschijnende dagbladen.

2.3

In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:

- schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
- gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan, dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze overeen- komst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzeke- raars zoals bedoeld in artikel 1 tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen. Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aan- wezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er tenminste een op het risicoadres is gelegen. Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.

ARTIKEL 3 UITKERINGS-PROTOCOL NHT

3.1

Op de herverzekering van de verzekeraar bij de NHT is van toepas- sing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dek- king biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.

3.2

De NHT is, met in achtname van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorisme- risico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en over- eenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens verzekeraar, verzekeringnemer, verzekerden en tot uitkering gerechtigden.

3.3

Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft medegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, terzake van een vorde- ring tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde of de tot uitkering gerechtigde op de in artikel 3.1 bedoelde uitke- ring terzake tegenover de verzekeraar aanspraak maken.

3.4

De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 17 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadever- goeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vast- gesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van dit Clausuleblad wordt beschouwd.